

**Εναρκτήρια Συνάντηση
Συμβουλευτικής Ομάδας Εργασίας
της πλατφόρμας «Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη»**

“ Η μέχρι σήμερα Δραστηριότητα της πλατφόρμας «Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη» της ΓΓΕΤ για το σχεδιασμό της ισχύουσας Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3) ”

ΑΘΗΝΑ

11 Μαρτίου, 2016

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Δρ Αντώνιος Γυπάκης

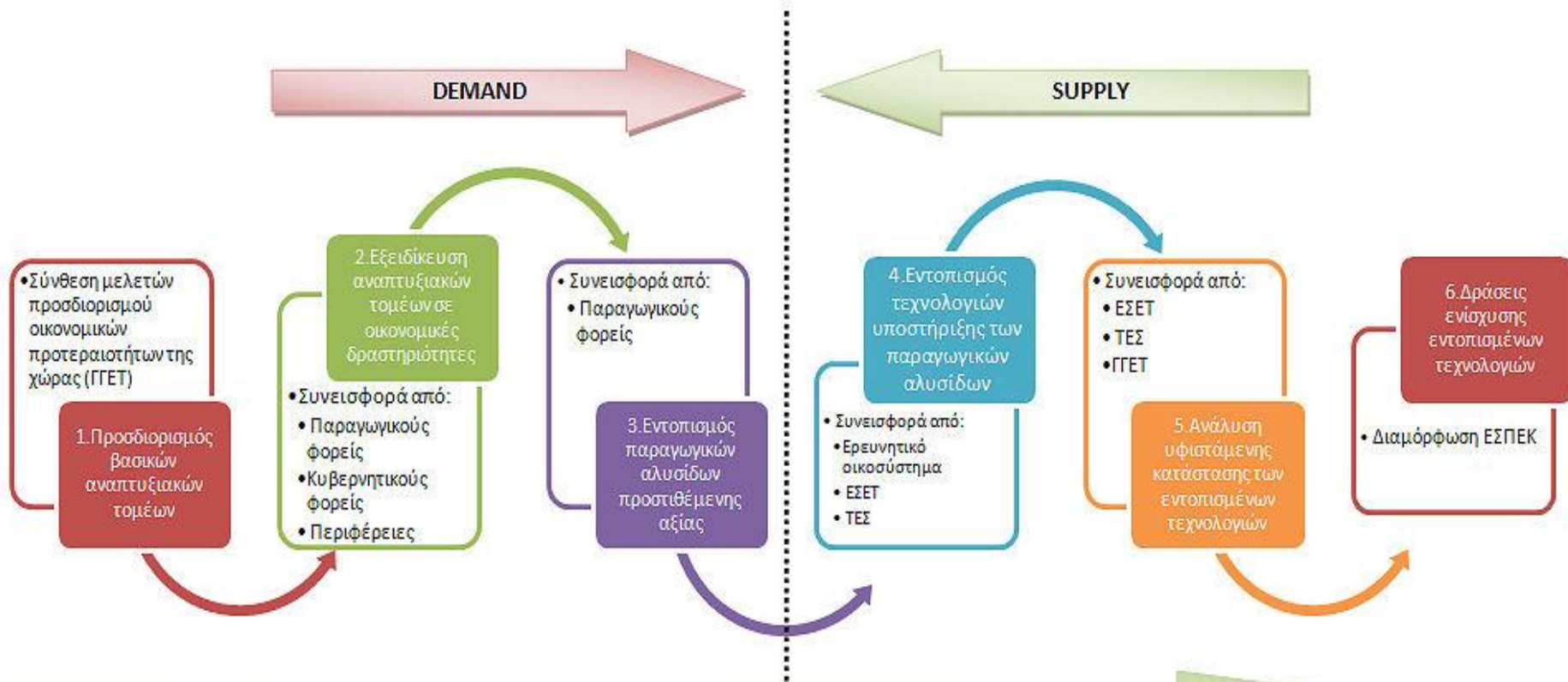
**Δ/ση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού
Πολιτικής και Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας**

Εισαγωγικά

(Διαμορφώνοντας την Έξυπνη Εξειδίκευση)

- Μέχρι σήμερα είχαμε αποκτήσει εμπειρία κυρίως στο να διαμορφώνουμε «οριζόντια» μέτρα και πολιτικές στην E&T
- Η S3 δίνει έμφαση σε πιο «κάθετες» πολιτικές ανιχνεύοντας μέσα σε κάθε κλάδο συγκεκριμένες δραστηριότητες που:
- Είναι νέες, βοηθούν στην ανακάλυψη ευκαιριών, έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν διάχυση γνώσης;
- Μπορούν να δημιουργήσουν μέσω τεχνολογικής αναβάθμισης διαρθρωτικές αλλαγές στον κλάδο (εκσυγχρονισμό, διαφοροποίηση, μετάβαση από έναν κλάδο σε άλλον)
- Απαιτούν δημόσια χρηματοδότηση για να αναδειχθούν και να ενισχυθούν (π.χ. μπορούν να αποτύχουν χωρίς τον κατάλληλο συντονισμό)

Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ για τη ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ RIS3 σε Εθνικό Επίπεδο

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ					ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ_ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ			ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟ		
McKinsey & Company, Ελλάδα 10 Χρόνια προσατά: προσδιορίζοντας το νέο Οικονομικό Μοντέλο ανάπτυξης	ΣΕΒ «Έρευνα στις Επιχειρήσεις για την Πρόβλεψη των Μεταβολών στα Περιφερειακά Παραγωγικά Συστήματα και τις Τοπικές Αγορές Εργασίας	ΙΟΒΕ "Προτεινόμενοι τομείς εθνικού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της «έξυπνης εξειδίκευσης» 2014-2020"	ΣΕΒ/: ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	Εκθέσεις ΤΕΣ (Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια)	Διερεύνηση των τομέων προτεραιότητας για την προώθηση της Έρευνας & Τεχνολογίας κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ΓΓΕΤ	FP7(Συνεργασία)	HORIZON 2020	SMART SPECIALISATION strategies in GREECE - expert team review for DGREGIO (Sectoral / technological priorities 2014-2020)	EC POSITION PAPER	ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΓΕΤ ΓΙΑ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ
Κλάδοι	Κλαδικά οικονομικά συστήματα	Τομείς	Τεχνολογίες	Επιστημονικά Πεδία	Τεχνολογίες	Τεχνολογίες	Τεχνολογίες/ Κοινωνικές Προκλήσεις (δραστηριότητες σχετιζόμενες με την τεχνολογία)			
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ					ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ					
Ενέργεια	Παραγωγή Ενέργειας			Ενέργεια				ENERGY AND CHEMICALS	ENERGY PRODUCTION AND DISTRIBUTION	Ενεργειακές Τεχνολογίες & Υλικά
	Διαχείριση Εξοικονόμηση Ενέργειας	Εξοικονόμηση ενέργειας & υλικά	Τεχνολογίες Ενέργειας		Ενέργεια	Ενέργεια	Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια.			
Διαχείριση αποβλήτων	Περιβαλλοντική Βιομηχανία	Περιβαλλοντική βιομηχανία	Περιβαλλοντικές Τεχνολογίες	Περιβάλλον	Βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον	Περιβάλλον (συμπεριλαμβάνεται η κλιματική μεταβολή)	Δράση για το κλίμα, απόδοση πόρων και πρώτες ύλες.			Περιβαλλοντική Τεχνολογία & Διαχείριση Αποβλήτων

Ιατρικός Τουρισμός	Αποτύπωση Τομέων Προτεραιότητας									
Τουρισμός										TOURISM-maritime, coastal and cruise tourism

Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη (Βήματα Πλατφόρμας για προτεραιοποίηση)

Δεδομένα σχετικά με τον τομέα, όπως:

- Παγκόσμιες τάσεις
- Η2020 πολιτικές
- FP7 performance data
- Εθνικές οικονομικές μελέτες
  - ✓ ΣΕΒ, IOBE, κλπ.,
- Παγκόσμιες οικονομικές μελέτες (McKinsey Global Institute, World Economic Forum and INSEAD, OECD-Internet Economy Outlook 2012)
- Οδηγίες του «Position paper» της ΕΕ
- Προτάσεις των ΤΕΣ, ΣΕΒ
- Δεδομένα των Περιφερειακών RIS3
- Δεδομένα επιστημονικών Δημοσιεύσεων

Χρησιμοποιήθηκαν για την δημιουργία
εμπιστευτικής ανάλυσης του τομέα και
χρησιμοποιήθηκε ως κείμενο βάσης για
συζήτηση στην πλατφόρμα

Environment and Sustainable Development platform steps to prioritizing The Entrepreneurial discovery process in the Environmental Sector

- Λειτουργήσε στο πλαίσιο της πλατφόρμας Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη της ΓΓΕΤ
- Ανοιχτή δομή , συντονισμός ΓΓΕΤ, ανταλλαγή πληροφοριών, απόψεων, πραγματοποιεί συναντήσεις όποτε είναι απαραίτητο.
- 81 Συμμετέχοντες / από 145:

Αρ. Συμμετεχόντων	Είδος Συμμετεχόντων
25	Βιομηχανία, επιχειρήσεις
7	Βιομηχανικοί σύνδεσμοι
12	Πανεπιστήμια
18	Ερευνητικά Κέντρα
5	Υπουργεία (π.χ.. 2 εκπρόσωποι ΥΠΕΚΑ, 2 ΥΠΑΝ, 1 ΥΠΑΑΝ)
1	Άλλοι (NGO, π.χ. WWF)
13	Περιφερειακές Αρχές, (ΕΔΑ, κ.λπ.)
81	Σύνολο

Ερωτήματα που προέκυψαν:

Πώς αντιμετωπίζουμε μεθοδολογικά:

- Παραγωγικές Αλυσίδες που αφορούν στον τομέα
- Αναδυόμενες Αγορές του κλάδου
- Ερευνητικές προτεραιότητες που τροφοδοτούν τις τεχνολογικές αλυσίδες (streams τεχνολογικών προτεραιοτήτων)
- ΚΕΤs που πιστεύετε ότι είναι σημαντικές για την χώρα μας
- Ποια η συνεισφορά σας στην επιλογή των ερευνητικών προτεραιοτήτων

Προτάσεις / Σκέψεις διαδικασίας λειτουργίας της θεματικής πλατφόρμας με όλους τους stakeholders για το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Emerging Priorities for R&D&I

Key Challenges	Specific Objective	R&D&I Activities
<p>Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην αξιοποίηση βιοαποβλήτων</p>	<p>Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών και τεχνολογιών αιχμής για τη διαχείριση αποβλήτων</p>	<p>Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών και τεχνολογιών αιχμής για τη διαχείριση βιοαποβλήτων και βιομηχανικών αποβλήτων. Ανάπτυξη μονάδων πιλοτικής και επιδεικτικής κλίμακας. Έρευνα και ανάπτυξη και βελτιστοποίηση τεχνολογιών ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών, ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για την απορρόφηση και οικονομική αξιοποίηση των ανακτηθέντων υλικών από ειδικά ρεύματα αποβλήτων (όπως ελαστικά, ΑΕΚΚ)</p>

Emerging Priorities for R&D&I

Key Challenges	Specific Objective	R&D&I Activities
<p>Αντιρρύπανση-απορρύπανση για επιχειρήσεις και ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής</p>	<p>Δράσεις με σκοπό τη μείωση της επίπτωσης των δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και της αύξησης της αποδοτικότητας των πόρων</p>	<p>Αντιρρύπανση –απορρύπανση- Έρευνα και Ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής: Επιδιώκεται μέσω της συνεργασίας επιχειρήσεων του κλάδου με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρυπαντικής προστασίας με έμφαση στη θαλάσσια ρύπανση από προϊόντα πετρελαίου /υδρογονάνθρακες και στην ρύπανση υπόγειων υδροφορέων από βιομηχανικά ή αστικά απόβλητα.</p>

Emerging Priorities for R&D&I

Key Challenges	Specific Objective	R&D&I Activities
<p>Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών και τεχνολογιών αιχμής για τη διαχείριση βιομηχανικών αποβλήτων μεγάλης οικονομικής σημασίας</p>	<p>Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση τεχνολογιών ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών</p> <p>Ανάπτυξη ώριμων τεχνολογικών λύσεων μέσω ενεργειακής αξιοποίησης σε μονάδες συμπαραγωγής.</p> <p>Ανάπτυξη μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αστικών απορριμμάτων και δευτερογενών καυσίμων (RDF/SRF) σε επιδεικτική κλίμακα.</p> <p>Προώθηση της αξιοποίησης του βιοαερίου των ΧΥΤΑ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα ΧΥΤΑ χαμηλής περιεκτικότητας σε μεθάνιο</p> <p>Ανάπτυξη μονάδων παραγωγής υγρών βιοκαυσίμων</p>	<p>Ενίσχυση επενδυτικών σχημάτων συμπράξεων ΣΔΙΤ με στόχο την αξιοποίηση της αστικής λυματολάσπης βιολογικών καθαρισμών, καθώς και άλλων αποβλήτων με υψηλό βιοαποδομήσιμο κλάσμα</p> <p>Ανάπτυξη μονάδων βιοσταθεροποίησης και μονάδων αναερόβιας χώνευσης με δυνατότητα επέκτασης</p>

Emerging Priorities for R&D&I

Key Challenges	Specific Objective	R&D&I Activities
Ανάπτυξη περιβαλλοντικών υπηρεσιών στην κοινωνία και στην αγορά	Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την προστασία της βιοποικιλότητας σε υψηλού τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος	Ενίσχυση συμπράξεων ερευνητικών φορέων με ιδιωτικές επιχειρήσεις για την παραγωγή υπηρεσιών και προϊόντων που θα αξιοποιούν τη γενετική αποθήκη της βιοποικιλότητας του ελληνικού χώρου, τις πληροφορίες για τα ενδημικά είδη και τις προστατευμένες περιοχές.
Ανάπτυξη περιβαλλοντικών υπηρεσιών στην κοινωνία και στην αγορά	Αειφορικός σχεδιασμός έργων και προγραμμάτων.	Ανάπτυξη μεθόδων και εργαλείων εκτίμησης των επιπτώσεων στην οικονομική δραστηριότητα και ιδιαίτερα στον τουρισμό και την αγροδιατροφή και εφαρμογής δράσεων για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Emerging Priorities for R&D&I

Key Challenges	Specific Objective	R&D&I Activities
Ανάπτυξη περιβαλλοντικών υπηρεσιών στην κοινωνία και στην αγορά	Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την προστασία της βιοποικιλότητας σε υψηλού τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος	Διαχείριση και πρόληψη φυσικών καταστροφών. Ολοκλήρωση παρατηρησιακών και προγνωστικών εργαλείων και μεθόδων
Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην ανάπτυξη της ανάκτησης υλικών και της αξιοποίησης τους σύμφωνα με τις αρχές της βιομηχανικής συμβίωσης	Προώθηση της διαλογής στην πηγή των πέντε κυρίων ρευμάτων (οργανικό κλάσμα, χαρτί, πλαστικό, μέταλλα, γυαλί) Αξιοποίηση επικίνδυνων και μη τοξικών αποβλήτων για κάλυψη ενεργειακών αναγκών παρακείμενων βιομηχανικών μονάδων.	Ενίσχυση επενδυτικών σχημάτων (ΣΔΙΤ) με στόχο την ανάπτυξη μονάδων μηχανικής διαλογής και βιολογικής επεξεργασίας και τη βελτιστοποίηση ως προς το βαθμό ανάκτησης και το βαθμό ποιότητας των ήδη υφιστάμενων μονάδων. Επιχορήγηση για ίδρυση αλυσίδων τελικών χρηστών για δημιουργία βιώσιμων δικτύων διάθεσης υλικών σύμφωνα με τις αρχές της βιομηχανικής συμβίωσης.

Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Ενεργειακός τομέας: Στον ενεργειακό τομέα υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης αποβλήτων για παραγωγή και χρήση ενέργειας. Επιπλέον η παραγόμενη βιομάζα (στερεά οργανικά απόβλητα ιλύος) μπορούν να αξιοποιηθούν για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και βιοκαυσίμων

Κλάδος μονάδων ηλεκτροπαραγωγής: Ενεργειακή αξιοποίηση των αστικών απορριμμάτων προς ηλεκτροπαραγωγή μέσω μονάδων αποτέφρωσης και αεριοποίησης. Σημειώνεται ότι το βιογενές κλάσμα των αστικών απορριμμάτων δεν επιδρά στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η ελάττωση χρήσης των ορυκτών καυσίμων. Για παράδειγμα η χρήση του αερίου σύνθεσης (SNG) που προέρχεται από την αεριοποίηση του RDF δύναται να υποκαταστήσει το φυσικό αέριο.

Κλάδος βιομηχανιών παραγωγής θερμότητας: Ενεργειακή αξιοποίηση του RDF και αγροτοκτηνοτροφικών υπολειμμάτων σε μονάδες παραγωγής θερμότητας βιομηχανικής κλίμακας για χρήση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης, παραγωγή βιομηχανικού ατμού, κτλ.

Κλάδος τσιμεντοβιομηχανίας: Ενεργειακή αξιοποίηση του RDF και αγροτοκτηνοτροφικών υπολειμμάτων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών στον τομέα της τσιμεντοβιομηχανίας.

Κατασκευαστικός τομέας: Κατασκευή περιβαλλοντικών και ενεργειακών έργων, εφαρμόζοντας τις καινοτόμες τεχνολογίες σε συνεργασία με την τεχνογνωσία των ερευνητικών κέντρων. Μπορούν να αναπτυχθούν επίσης επιχειρήσεις που να κατασκευάζουν περιβαλλοντικά έργα για την αξιοποίηση αποβλήτων για παραγωγή και χρήση νερού διεργασιών.

Τομέας Γεωργίας: Στον τομέα της γεωργίας υπάρχει η δυνατότητα της επαναχρησιμοποίησης του νερού επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων αστικής και βιομηχανικής προέλευσης.

Κλάδος αγροτοκτηνοτροφικού τομέα: Ενεργειακή Αξιοποίηση των αγροτο-κτηνοτροφικών υπολειμμάτων. Ενίσχυση του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου μέσω συστημάτων τηλεθέρμανσης και μονάδων συμπαραγωγής για κάλυψη των αναγκών σε τοπικό επίπεδο.

Φαρμακευτικός κλάδος/προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας: Αξιοποίηση των παραπροϊόντων από τις διαδικασίες επεξεργασίας των αγροτικών υπολειμμάτων στο φαρμακευτικό κλάδο προς παραγωγή φαρμακευτικών ουσιών, καλλυντικών, κτλ

Αγροδιατροφή

Υγεία - Φάρμακα

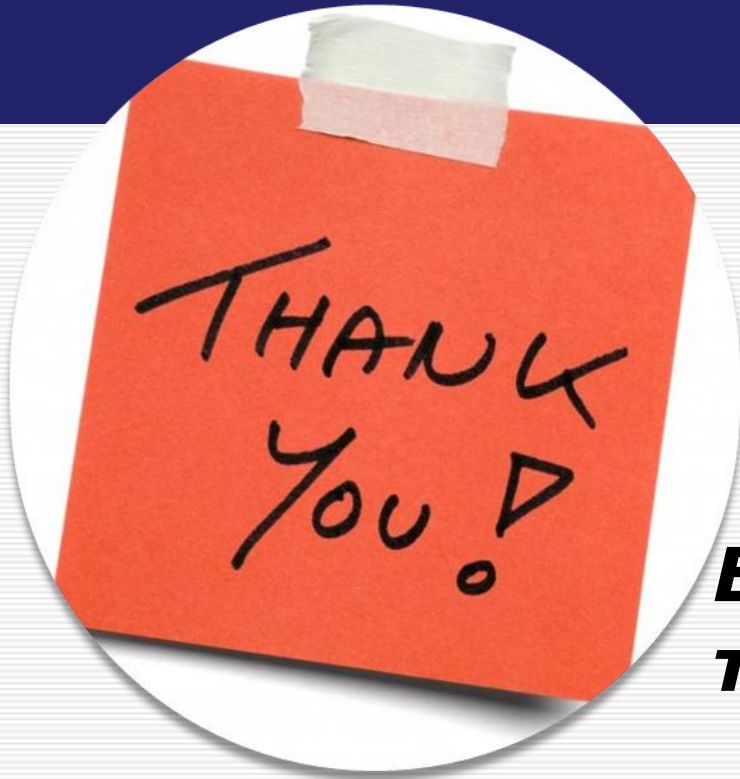
Τουρισμός

Ενέργεια

ΤΠΕ

Μεταφορές – Logistics

Υλικά

***Ευχαριστώ πολύ για
την προσοχή σας***